

Wandeling vanaf het Graftrommelmuseum

Praktisch: een 'enkelkje' is ongeveer 1,6 km en 25 minuten lopen (natuurlijk langer met leestijd, foto's maken, etc.) waarna u weer terug gaat naar het Graftrommelmuseum of terug naar Veenhuizen. Een klein gedeelte van de wandeling gaat over een zandpad, welke meestal goed te lopen is met gewone wandelschoenen! Het overgrote deel is ook te fietsen; misschien hier en daar een stukje met de fiets aan de hand.

Als u vanaf het Graftrommelmuseum terugloopt naar de Oude Norgerweg, sla dan linksaf. De weg gaat over in een zandpad. Deze Oude Norgerweg was er al vóór kolonietijd en was onder andere de route van de postkoets naar Groningen. Later is de weg opgenomen in het strakke wegenraster dat is aangelegd door en voor de koloniën van de Maatschappij van Weldadigheid: iedere 350 meter een straat of watergang. Ook het (productie)bos waar u naartoe loopt is geplant door en voor de koloniën.

Al snel na het bereiken van de bosrand zie u aan de linkerkant het Spaansche Kerkhof aangegeven. Het ligt een klein stukje van het pad, eenmaal over het bruggetje kunt een rondje lopen van vijf minuten langs een verhoging in het bos waar vroeger waarschijnlijk een kerkje heeft gestaan. Zie infobord!

Loop op de terugweg de afslag naar het Graftrommelmuseum voorbij, dus u blijft op de Oude Norgerweg. Het eerste huis aan de rechterkant was vroeger van de onderwijzer in de tijd dat de katoenspinnerij was verbouwd tot school.

Die voormalige katoenspinnerij ligt ernaast. Zie infobord!

Tegenover de katoenspinnerij, dus aan de linkerkant, ziet u een blokje van drie voormalige dienstwoningen voor personeel van het voormalige Derde Gesticht. Ze zijn gebouwd in 1884 en ontworpen door bekende rijksarchitect W.C. Metzelaar. Het is goed om u te realiseren dat dit dus een volgende fase was van het gebied: de Maatschappij van Weldadigheid is in 1821 opgericht en in 1859 werden de onvrije koloniën (Veenhuizen, Ommerschans en Merksplas) overgenomen door de staat.

Een stukje verderop na de dienstwoningen kunt u rechtsaf de Stoomweg in. Links ziet u boerderij De Jachtweide, de naam voor de gelagkamer van een herberg; het is dan ook, naast een boerderij, een herberg en een winkel geweest. De boerderij is gebouwd in 1723 en is daarmee het enige overgebleven gebouw van het oude Venehuizen van vóór de kolonietijd. In 1822 werd het de eerste hoeve van het Derde Gesticht. Zie infobord.

Wanneer u doorloopt ziet u rechts een groot bord waarop het verhaal van het Derde Gesticht beschreven staat. Afhankelijk van het seizoen zijn ook de ingezaaide contouren van het voormalige Derde Gesticht te zien. Zowel het Eerste als het Derde Gesticht zijn inmiddels dus afgebroken maar zagen er hetzelfde uit als het Tweede Gesticht (het huidige Gevangenismuseum): een carrévormig gebouw met een gracht.

Schuin links het boerderijcomplex de Stoomhoeve. Zie infobord.

Als u het rondje wilt vervolgen terug naar het Graftrommelmuseum kunt u langs de Stoomhoeve rechtdoor lopen, het bosje in. U gaat daarna rechts het fietspad op langs de Zesde Wijk (een wijk is een watergang voor het vervoer van turf). Eenmaal op het fietspad ziet u een tweede ingang aan uw rechterhand in het bosje, dat was de officiële toegang tot het Derde Gesticht. De boot lag daar aangemeerd om nieuwe bewoners uit te laten stappen die vervolgens door de laan op het open veld kwamen van het Derde Gesticht. Verderop kunt u rechtsaf het graspad op om vervolgens linksaf te slaan, naar de 'laan van komen en gaan'! De boerderij Pastoorserf met het Graftrommelmuseum bevindt zich aan uw rechterhand.

Veel plezier!